

Dr. MÓZES KOLUMBÁN
(1904—1973)

La 25 mai 1973 s-a stins *Mózes Kolumbán*, fost profesor al Institutului nostru. Trăgându-se dintr-o familie de agricultori, *Mózes Kolumbán* s-a născut la 4 mai 1904, în comuna Racoșul de Sus, județul Covasna.

Termină școala primară în satul natal și după ce învinge rezistența opusă de părinți, se înscrie la Colegiul Unitarian din Cluj. Tot aici începe să studieze medicina, ca apoi să ajungă prin concurs la Facultatea de medicină a Academiei Militare.

Înceindu-și studiile superioare, activează ca medic militar mai mulți ani în șir.

După ce părăsește armata, își dedică întreaga energie pentru ameliorarea situației sanitare din mediul rural. Ca medic de circumscripție lucrează la Tălișoara, lângă satul de baștină, pînă în 1946, apoi la Sovata. Începînd din 1949 activează la I.M.F. Tîrgu-Mureș, unde conduce mai bine de un deceniu și jumătate Catedra de organizare sanitară, la început ca șef de lucrări, apoi — din 1955 — în calitate de conferențiar. Concomitent predă și limba rusă în Institutul nostru, între anii 1949—1951.

Organizarea sanitară fiind în acel timp un studiu nou, *Mózes Kolumbán* a întâmpinat numeroase dificultăți în adunarea, selectarea și prelucrarea materialului necesar, dar grație culturii sale vaste și cunoașterii aprofundate a mai multor limbi a reușit să învingă toate greutățile ivite.

Principalele domenii de cercetare pe care le-a abordat au fost: lupta împotriva alcoolismului, problemele dispensarizării medicale, tratamentul tuberculozei la sate, aspectele reumatismului infantil, organizarea depistării precoce a cancerului, îmbunătățirea activității oncologice.

Drept sarcină de căpetenie și-a propus perfecționarea procesului instructiv-educativ. Încă la începutul deceniului trecut inițiază pregătirea practică a studenților în cadrul circumscripțiilor sanitare. S-a dăruit cu căldură activității didactice, acordînd o deosebită atenție aspectelor organizatorice. Muncind cu devotament ca medic și dascăl, și-a dedicat timpul liber studiului limbilor străine și muzicii.

Încă de pe băncile școlii medii și a însușit limba germană și franceză, învățînd apoi și limba engleză. Cunoștințele de limbă le-a fructificat prin efectuarea unor traduceri din domeniul specialității. Mai tirziu a studiat și a învățat încă numeroase limbi, aproape treizeci în total. A tradus opere literare și științifice mai ales din limbile rusă, engleză, germană și japoneză.

Pe lângă numeroasele sale preocupări i-a mai rămas timp și pentru muzică. Cam de prin 1950 a fost timp de șase ani membru activ al comisiei artistice de pe lângă orchestra simfonică din Tîrgu-Mureș.

A activat și pe tărîm social în cadrul Crucii Roșii și mai tîrziu la S.R.S.C.

Ultima perioadă a vieții sale a dedicat-o lingvisticii, fiind preocupat îndeosebi de limba japoneză. Activitatea sa lingvistică îndelungată a început să-și aducă roadele, suscitînd interesul și peste hotare. În 1972 a fost invitat în Japonia la Conferința internațională a Clubului PEN, care s-a ținut la Kyoto, apoi la Paris, la cel de al XXIX-lea Congres al orientaliștilor.

Moartea l-a răpit după o lungă boală, în plină activitate creatoare. Pierderea lui a adus o grea lovitură vieții științifice și culturale din țara noastră.

Prietenii, colaboratorii și discipolii săi, precum și toți angajații Institutului nostru îi păstrează cu pietate memoria.

dr. I. Orbán